

Plan wynikowy z wymaganiami edukacyjnymi do przedmiotu wiedza o społeczeństwie w zakresie rozszerzonym dla klasy II szkoły ponadpodstawowej*

(do podręcznika *Wiedza o społeczeństwie 2. Zakres rozszerzony. Podręcznik dla szkół ponadpodstawowych* autorstwa Artura Derdziaka)

* Plan wynikowy został skonstruowany na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.*

Autorzy: Antonina Telicka-Bonecka, Jarosław Bonecki

Temat (rozumiany jako lekcja)	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń opanował wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto:
VII. Demokryzacja					
1. Geneza demokracji	– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja, demokracja ateńska, Zgromadzenie Ludowe (eklezja), republika, republika rzymska, senat, demokracja burżuazyjna, Izba Lordów, Izba Gmin,</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>kworum, zgromadzenia centurialne i tribusowe, Habeas Corpus Act, Bill of Rights (Ustawa o prawach), Konstytucja Stanów Zjednoczonych Ame-</i>	– charakteryzuje główne fazy kształtowania się demokracji i upowszechniania praw wyborczych; – przedstawia zasady demokracji obowiązujące w republice rzymskiej;	– porównuje zasady funkcjonowania i uprawnienia zgromadzeń ludowych w Atenach i republice rzymskiej; – analizuje wpływ demokracji ateńskiej na współczesną demokrację.	– uzasadnia wpływ ustroju republiki rzymskiej na współczesną demokrację; – analizuje wpływ idei oświeceniowych na kształtowanie się współczesnej demokracji; – dokonuje analizy genezy praw kobiet.

	<i>Deklaracja niepodległości Stanów Zjednoczonych, trójpodział władzy, Deklaracja praw człowieka i obywatela.</i>	<i>ryki, prawa wyborcze, sufrażystki, Międzynarodowa Organizacja Pracy;</i> – omawia proces kształtowania się demokracji w starożytnych Atenach.	– wyjaśnia, jakie rozwiązania wprowadzone w Anglii, USA i we Francji świadczą o powstaniu w tych krajach demokracji.		
2. Polskie tradycje demokratyczne	– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja szlachecka, izba poselska, liberum veto, Sejm Wielki, Konstytucja 3 maja, Konstytucja Księstwa Warszawskiego, Konstytucja Królestwa Polskiego, mała konstytucja, Konstytucja marcową, Konstytucja kwietniowa, Konstytucji RP.</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>przywilej cerekwicko-nieszawski, electio viri, konstytucja nihil novi, artykuły henrykowskie, prerogatywy, dwuizbowy sejm walny, Statut organiczny, konstytucja okrojona, Konstytucja Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej;</i> – przedstawia proces kształtowania się demokracji szlacheckiej.	– przedstawia polskie tradycje demokratyczne na przykładzie podstawowych instytucji ustrojowych artykułów henrykowskich i Konstytucji marcowej; – wyjaśnia znaczenie Konstytucji 3 maja dla historii Polski; – charakteryzuje proces budowania demokracji w II RP.	– porównuje i argumentuje, czy demokracja szlachecka była lepszym ustrojem niż monarchia absolutna; – na podstawie źródła statystycznego: <i>Zmiany systemu politycznego w Polsce w latach 1946–2010</i> wyjaśnia, z jakimi wydarzeniami należy wiązać wzrosty tendencji demokratycznych w Polsce.	– analizuje, dlaczego po II wojnie światowej zmieniono ustrój Polski; – uzasadni, które z polskich konstytucji budziły wątpliwości co do ich demokratycznego charakteru.
3. Rozwiązania polityczno-ustrojowe PRL-u	– wyjaśnia pojęcia: <i>Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>Krajowa Rada Narodowa (KRN), Rząd Tymczasowy</i>	– przedstawia niedemokratyczny charakter polskich rozwiązań	– charakteryzuje niedemokratyczny charakter rozwiązań polityczno-ustrojowych	– uzasadnia, że okres sprawowania władzy

	<p>(PKWN), <i>Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</i>, referendum 3x3, mała konstytucja z 1947 r., <i>Polska Zjednoczona Partia Robotnicza</i>, <i>Zjednoczone Stronnictwo Ludowe (ZSL)</i>, <i>Stronnictwo Demokratyczne (SD)</i>, <i>Polska Rzeczpospolita Ludowa</i>.</p>	<p><i>Rzeczypospolitej Polskiej</i>, <i>dyktatura proletariatu</i>, <i>Związek Młodzieży Polskiej (ZMP)</i>, <i>zasada nomenklatury</i>, <i>nowelizacja konstytucji</i>, <i>monizm władzy</i>; – wyjaśnia, na czym polegał monizm władzy w Polsce Ludowej.</p>	<p>zań polityczno-ustrojowych z okresu tzw. Polski Ludowej (monizm, kierownicza rola gremiów decyzyjnych PZPR, system fikcji ustrojowych).</p>	<p>w Polsce pod rządami komunistów; – na podstawie tekstu źródłowego: <i>Ustrój Polski Ludowej</i> rozstrzyga, czy zdaniem autora istnieje związek między okresem totalitarnym i autorytarnym PRL-u.</p>	<p>w Polsce przez komunistów był systemem fikcji ustrojowych; – analizuje kwestie różnorodności traktowania w pamięci społecznej okresu tzw. Polski Ludowej oraz jego rozliczenia na podstawie literatury.</p>
<p>4. Polska w okresie transformacji systemowej</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja</i>, <i>transformacja demokratyczna</i>, <i>zastąpienie</i>, <i>transformacja</i>, <i>przemieszczenie</i>, <i>interwencja</i>, <i>porozumienia sierpniowe</i>, <i>Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”</i>, <i>stan wojenny</i>, <i>Obrady Okrągłego Stołu</i>.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>transformacja systemowa</i>, <i>Jesień Narodów</i>, <i>konsolidacja demokracji</i>, <i>model liniowy</i>, <i>model cykliczny</i>, <i>model dialektyczny</i>, <i>piestrojka</i>, <i>głasność</i>, <i>dekomunizacja</i>, <i>polityka grubej kreski</i>, <i>Instytut Pamięci Narodowej</i>, <i>lustracja</i>.</p>	<p>– przedstawia polską drogę do demokracji kraju i ustala jej charakter; – przedstawia – na wybranych przykładach – różne modele demokracji.</p>	<p>– porównuje różne modele dekomunizacji i lustracji oraz rozważa ich zasadność.</p>	<p>– analizuje, czy we współczesnej Polsce jest potrzebna dekomunizacja i lustracja; – rozważa, na ile polska demokracja z przełomu lat 80. i 90. XX wieku miała charakter reformy, a na ile – rewolucji.</p>

<p>5. Istota demokracji</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja, wartości demokracji, wolność, równość, sprawiedliwość, trójpodział władzy, system kooperacji, pluralizm</i>; – przedstawia fundamentalne zasady demokracji.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>suwerenność narodu, teoria umowy społecznej, zasada podziału i równowagi władz, konstytucjonalizm, zasada praworządności (państwa prawa), zasada poszanowania praw człowieka i praw mniejszości</i>; – omawia różnice w interpretacji wolności; – wyjaśnia, na czym polega równość szans.</p>	<p>– charakteryzuje zasady ustrojowe zawarte w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (demokratycznego państwa prawnego, unitarnej formy państwa, zwierzchnictwa narodu, gwarancji praw i wolności jednostki, konstytucjonalizmu, podziału i równowagi władz, republikańskiej formy rządu, pluralizmu, decentralizacji, samorządności, społecznej gospodarki rynkowej).</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego zasadę konstytucjonalizmu możemy powiązać z zasadą praworządności; – charakteryzuje różne odmiany pluralizmu; – rozstrzyga, czy umowa społeczna może prowadzić do totalitaryzmu.</p>	<p>– analizuje sformułowania preambuły Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej; – uzasadnia, dlaczego wolność, równość i sprawiedliwość są uznawane za podstawowe wartości demokracji; – analizuje kwestię pojmowania równości, wolności i sprawiedliwości w różnych nurtach myśli politycznej.</p>
<p>6. Formy demokracji</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>demokracja bezpośrednia, referendum, referendum lokalne, plebiscyt, inicjatywa ludowa, zgromadzenie ludowe, demokracja pośrednia, czynne prawo wyborcze, bierne prawo wyborcze</i>.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>weto ludowe (tzw. referendum abrogacyjne), abrogacyjny, inicjatywa obywatelska</i>; – przedstawia specyfikę referendum ogólnokrajowego i rodzajów referendum lokalnych w</p>	<p>– charakteryzuje formy demokracji bezpośredniej; – wyjaśnia, jakie warunki muszą zostać spełnione, by referendum się odbyło oraz by jego wyniki były wiążące (w przypadku lokalnych – by było ważne).</p>	<p>– charakteryzuje – na wybranym przykładzie – wpływ konsultacji publicznych na kształtowanie prawa w Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>– omawia i analizuje przebieg demokratycznych wyborów; – przedstawia zalety i wady demokracji bezpośredniej i pośredniej na przykładzie referendum, inicjatywy ludowej i wyborów do organów przedstawicielskich.</p>

		Rzeczypospolitej Polskiej.			
7. Patologie życia publicznego	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>dyktatura większości, anarchia, biurokratyzaacja władzy, korupcja, nepotyzm, autorytaryzm, totalitaryzm</i>; – wymienia patologie życia publicznego. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>alienacja władzy, partykularyzm, klientelizm, autokratyzm</i>; – przedstawia mechanizmy korupcji; – wymienia skutki alienacji władzy. 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przejawy patologii życia publicznego i wykazuje ich negatywny wpływ na życie publiczne; – wykazuje znaczenie klientelizmu w sprawowaniu władzy na podstawie literatury. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje z wykorzystaniem materiałów medialnych i danych statystycznych różne przejawy zagrożeń dla funkcjonowania demokracji; – przeprowadza wywiad w formie ankiety, w którym ustala problemy związane z funkcjonowaniem szkoły nurtujące społeczność szkolną. 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego podejmowanie decyzji przez większość obywateli może stanowić zagrożenie dla demokracji; – wyjaśnia, na czym polega destrukcyjny wpływ patologii władzy na życie publiczne.
8. Czy chciałbyś/chciałabyś żyć w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej? – dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcie: <i>Polska Rzeczypospolita Ludowa</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia tekst A. Mazura <i>Prześladowanie ze strony władzy w czasach PRL-u</i> i przedstawia własną opinię 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje życie w PRL-u, przedstawia jego blaski i cienie. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje tekst źródłowy dotyczący sentymentu Polaków do PRL-u; – uzasadnia własne stanowisko odpowiednimi argumentami. 	<ul style="list-style-type: none"> – argumentuje własne stanowisko na forum.
9. Demokratyzacja – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.

10. Demokracja – lekcja sprawozdająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
VIII. Myśl polityczna					
1. Istota państwa	– wyjaśnia pojęcia: państwo, koncepcja państwa, suwerenność, terytorium państwa, władza publiczna, przymusowość, obywatelstwo.	– wyjaśnia pojęcia: koncepcja teistyczna, koncepcja umowy społecznej, koncepcja marksistowska, koncepcja podboju i przemocy; – omawia najważniejsze teorie genezy państwa (Arystotelesa, teistyczna, umowy społecznej, podboju, marksistowska).	– znajduje podobieństwa i różnice w różnych poglądach na państwo; – charakteryzuje atrybuty państwa jako organizacji politycznej (terytorialność, przymusowość, suwerenność zewnętrzną i wewnętrzną); – przedstawia cechy państwa i władzy państwowej.	– charakteryzuje różne koncepcje genezy państwa; – wyjaśnia różnicę między suwerennością wewnętrzną a zewnętrzną.	– uzasadnia swój pogląd na temat genezy państwa.
2. Funkcje państwa i legitymizacji władzy	– wyjaśnia pojęcia: funkcja wewnętrzna państwa, funkcja zewnętrzna państwa, legitymizacja władzy, charyzma, władza.	– wyjaśnia pojęcia: władza tradycyjna, legitymizacja przez charyzmę, władza legalna, władza polityczna, władza publiczna, władza państwowa.	– charakteryzuje władzę jako zjawisko społeczne i rozróżnia rodzaje władzy; – omawia funkcje państwa; – wyjaśnia, na czym polegają różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami legitymizacji.	– charakteryzuje zjawisko legitymizacji władzy państwowej, odnosząc teorię Maxa Webera do współczesnych przykładów; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, na czym polega różnica między przymusową populaci-	– uzasadnia na wybranym przykładzie, że państwo odgrywa rolę narodotwórczą; – analizuje specyficzne cechy władzy politycznej; – uzasadnia na wybranym przykładzie, że naród odgrywa rolę państwowotwórczą.

				stycznym a charyzmatycznym.	
3. Formy państwa	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>forma państwa, monarchia, republika, monarchia elekcyjna, prawo salickie, regiony, unia personalna, unia realna, konfederacja, federacja, landy, reżim polityczny</i>;</p> <p>– wyjaśnia, czym się różni federacja od konfederacji;</p> <p>– omawia cechy państw ze względu na reżim polityczny.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>państwo unitarne, państwo złożone, autorytaryzm, totalitaryzm, monarchia parlamentarna, monarchia konstytucyjna, monarchia absolutna, republika prezydencka, republika parlamentarna</i>;</p> <p>– przedstawia ustroje terytorialno-prawne we współczesnych państwach demokratycznych.</p>	<p>– charakteryzuje władzę jako zjawisko społeczne i rozróżnia rodzaje władzy;</p> <p>– przedstawia, odwołując się do współczesnych przykładów, typologie współczesnych monarchii ze względu na pozycję głowy państwa (absolutna, konstytucyjna, parlamentarna);</p> <p>– charakteryzuje rodzaje państw złożonych;</p> <p>– wyjaśnia podział na państwa unitarne i złożone oraz ze względu na stopień decentralizacji.</p>	<p>– charakteryzuje zjawisko legitymizacji władzy państwowej, odnosząc teorię Maxa Webera do współczesnych przykładów;</p> <p>– wykazuje różne przyczyny funkcjonowania terytoriów autonomicznych;</p> <p>– porównuje pozycję władcy w poszczególnych rodzajach monarchii.</p>	<p>– analizuje normy dotyczące sukcesji;</p> <p>– przedstawia różnice między państwem scentralizowanym a zdecentralizowanym.</p>
4. Status obywatela w państwie	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>obywatelstwo, naturalizacja, repatriant, bezpaństwowiec (apatryda), Karta Polaka, podwójne obywatelstwo</i>.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>zasada krwi (łac. ius sanguinis), zasada ziemi (łac. ius soli), reintegracja, wiza repatriacyjna, prawo opcji</i>;</p>	<p>– przedstawia zasady nabywania obywatelstwa oraz procedury jego uzyskiwania w Rzeczypospolitej Polskiej;</p> <p>– wyjaśnia pojęcie: <i>bezpaństwowiec</i> i</p>	<p>– wyjaśnia, w jakich przypadkach obywatel Polski może uzyskać podwójne obywatelstwo;</p> <p>– charakteryzuje warunki umożliwiające zrzeczenie się obywatelstwa polskiego;</p>	<p>– analizuje kwestię, dlaczego osoba posiadająca podwójne obywatelstwo nie może podjąć służby wojskowej;</p> <p>– wyszukuje argumenty i analizuje kwestię podstawowego</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przepisy regulujące kwestie polskiego obywatelstwa; – wyjaśnia, w jaki sposób człowiek może zostać bezpaństwowcem. 	<p>kwestię posiadania wielu obywatelstw;</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia tryb uzyskania obywatelstwa w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie Ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim wyjaśnia, kiedy Prezydent RP nie wyraża zgody na zrzeczenie się obywatelstwa polskiego. 	<p>sposobu nadawania w Polsce obywatelstwa przez prawo krwi czy prawo ziemi.</p>
5. Aspekt historyczny i współczesny polityki	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>polityka, ideologia, myśl polityczna, doktryna, program polityczny, sprawowanie władzy, podmioty bezpośrednie (wtórne) polityki, podmiot polityczny, podmioty ostateczne (pierwotne) polityki.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>politologia, klasyczna koncepcja polityki, koncepcja konsensualna, koncepcja koercyjna, koncepcja konfliktowa, marketing polityczny, koncepcja polityki bez ideologii.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia różne rozumienia pojęcia polityki; – wymienia wszystkie możliwe sposoby wpływania podmiotów na politykę; – na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, jaki jest cel marketingu politycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> – na podstawie różnych źródeł informacji ocenia, która z koncepcji rozumienia polityki dominuje w praktyce życia publicznego w Polsce; – charakteryzuje wybrane aktualne wydarzenia polityczne pod kątem towarzyszącego im zjawiska konfliktu i kompromisu politycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje, na wybranych przykładach, zjawiska konfliktu i kompromisu politycznego; – uzasadnia związek polityki z państwem.
6. Ideologie i doktryny polityczne	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>ideologia polityczna, doktryna polityczna, doktryny lewicowe, doktryny centrowe, doktryny prawicowe,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>doktryny rewolucyjne, doktryny reformistyczne, doktryny konserwatywne, doktryny reakcyjne, doktryny utopijne, doktryny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, czym różni się ideologia od doktryny; – omawia założenia faszystów, nazistów i komunistów oraz dokonuje ich krytyki z punktu widzenia 	<ul style="list-style-type: none"> – porównuje założenia myśli liberalnej i konserwatywnej; – porównuje założenia myśli socjaldemokratycznej i katolickiej nauki społecznej; 	<ul style="list-style-type: none"> – uzasadnia, dlaczego doktryny centrowe stwarzają największą możliwość współpracy zarówno z ugrupowaniami lewicowymi, jak i prawicowymi; – analizuje kwestię pojmowania równości,

	<i>reformizm, rewizjonizm.</i>	<i>egalitarne (równościowe), doktryny solidarystyczne, doktryny elitarne;</i> – omawia funkcje myśli politycznej.	praw człowieka i demokracji; – wyjaśnia, kiedy należy utożsamiać doktryny z ideologią.	– charakteryzuje doktryny ze względu na stosunek do rzeczywistości społecznej; – analizuje bieżące zmiany w kraju i na świecie pod kątem doktryn, na których zostały one oparte.	wolności i sprawiedliwości w różnych nurtach myśli politycznej.
7. Współczesne ideologie	– wyjaśnia pojęcia: <i>liberalizm, konserwatyzm, socjalizm utopijny, komunizm, myśl katolicka, sobór watykański II, encyklika, partie chadeckie, wolna konkurencja.</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>integryzm, leseferyzm, atomizacja, rewizjonizm, egalitaryzm, interwencjonizm w gospodarce, personalizizm, subsydiarność, solidaryzm społeczny;</i> – omawia założenia konserwatyzmu, liberalizmu, socjaldemokracji i nauki społecznej kościoła katolickiego.	– porównuje założenia myśli liberalnej i konserwatywnej; – przedstawia stosunek ideologii do państwa.	– porównuje założenia myśli socjaldemokratycznej i katolickiej nauki społecznej; – przedstawia rolę jednostki w społeczeństwie i gospodarce w świetle ideologii konserwatywnej i nauki społecznej Kościoła katolickiego.	– analizuje kwestię pojmowania równości, wolności i sprawiedliwości w różnych nurtach myśli politycznej; – uzasadnia, która z ideologii wyznacza jednostce najkorzystniejszą pozycję w społeczeństwie.
8. Ideologie totalitarne	– wyjaśnia pojęcia: <i>komunizm, faszyzm, nazizm, totalitaryzm, antysemityzm, ra-</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>materializm dialektyczny, maoizm, kult wodza;</i> – wymienia cechy totalitaryzmu;	– na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnia, jakie techniki wykorzystywali nazisłci i komuniści dla	– przedstawia założenia faszyzmu, nazizmu i komunizmu oraz dokonuje ich	– uzasadnia, dlaczego zakazuje się rozpoznawania ideologii totalitarnych we współczesnym świecie;

	<p><i>sizm, kolektywizm, narody obce rasowo, ideokracja, ruchy o charakterze neofaszystowskim, monopartia, państwo polityczne.</i></p>	<p>– omawia założenia faszyzmu, nazizmu i komunizmu.</p>	<p>szerzenia swoich ideologii; – podaje podobieństwa i różnice między takimi ideologiami, jak faszyzm, nazizm i komunizm.</p>	<p>krytyki z punktu widzenia praw człowieka i demokracji; – argumentuje, co mogło skłonić ludzi do poparcia zbrodniczych ideologii, takich jak faszyzm czy komunizm; – uzasadnia, dlaczego te ideologie nie są akceptowane w państwach demokratycznych.</p>	<p>– analizuje założenia ideologii totalitarnych z punktu widzenia praw człowieka i demokracji.</p>
<p>9. Ideowe ruchy narodowe, regionalne i separatystyczne</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>myśl polityczna, szowinizm, regionalizm.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>terytorializm, separatyzm, ruchy etniczne;</i> – wymienia najważniejsze ruchy narodowe i separatystyczne w Europie.</p>	<p>– przedstawia założenia ideowe ruchów narodowych, regionalnych i separatystycznych oraz myśli propaństwowej; – na podstawie mapy i tabeli wyszukuje ruchy narodowe, etniczne i separatystyczne w Europie.</p>	<p>– charakteryzuje regionalizm i separatyzm; – analizuje kwestię pojmowania równości, wolości i sprawiedliwości w różnych nurtach myśli politycznej; – uzasadnia, czy Europa jest kontynentem państw narodowych, czy sporów niepodległościowych.</p>	<p>– analizuje założenia myśli propaństwowej i antypaństwowej w różnych ideologiach; – dokonuje analizy porównawczej ruchów narodowych, regionalnych i separatystycznych.</p>
<p>10. W jaki sposób ideologie kształtują stosunki</p>	<p>– wyjaśnia pojęcie: <i>populizm.</i></p>	<p>– przedstawia opinie dotyczące głoszonych ideologii</p>	<p>– porównuje oba teksty źródłowe i zawarte w nich opinie</p>	<p>– przedstawia własne stanowisko wobec problemu ideologii i populizmu;</p>	<p>– formułuje i uzasadnia własne stanowisko na forum.</p>

międzynarodowe? – dyskusja		i propozycji popu- listycznych.		– ocenia i popiera własne stanowisko odpowiednimi argu- mentami.	
11. Myśl poli- tyczna – lekcja po- wtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
12. Myśl poli- tyczna – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
IX. Rywalizacja o władzę					
1. Partie poli- tyczne	– wyjaśnia poję- cia: <i>partia poli- tyczna, klub poli- tyczny, partia masowa, partia wyborcza, pro- gram polityczny</i> ; – omawia cechy partii politycznej; – przedstawia proces kształto- wania się partii politycznych.	– wyjaśnia poję- cia: <i>pragmatyzm, marketing poli- tyczny, partie kon- serwatywne, par- tie chrześcijańsko- demokratyczne (chadeckie), par- tie liberalne, par- tie socjaldemokra- tyczne, partie chłopskie, partie ekologiczne</i> ; – omawia, na czym polega róż- nica w funkcjach partii politycznych w państwach de- mokratycznych i	– przedstawia proces ewolucji instytucjo- nalnej i ideologicznej partii politycznych; – wyjaśnia, jakimi ce- chami powinna się wyróżniać organiza- cja społeczna, aby można ją uznać za partię polityczną; – charakteryzuje po- dział partii politycz- nych ze względu na cechy organizacji i funkcjonowania.	– charakteryzuje funkcje partii poli- tycznych; – porównuje pro- gramy społeczno-po- lityczne, które mogą być realizowane przez partie poli- tyczne; – analizuje, czy współcześnie partie polityczne powinny realizować założenia ideologiczne, czy też kierować się pragma- tyką.	– uzasadnia związek programu politycz- nego z doktryną i ideo- logią polityczną; – uzasadnia zasadność stosowania we współ- czesnych programach politycznych uniwer- salnych i pragmatycz- nych treści.

		niedemokratycznych.			
2. Systemy partyjne	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>system partyjny, legitymizacja, system monopartyjny, system dwupartyjny, system wielopartyjny, system partii dominującej, system dwublokowy.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>jednopartyjność, system kooperacji partii, system rozbitcia partyjnego, forma dwuipółpartyjna, złota reguła 2+2+2+1;</i> – przedstawia systemy partyjne w państwach niedemokratycznych – monopartyjny, partii hegemonicznej.</p>	<p>– przedstawia na przykładach poszczególnych państw systemy partyjne w państwach demokratycznych: dwupartyjny, dwublokowy, partii dominującej, dwóch partii dominujących, rozbitcia wielopartyjnego, kooperacji partii.</p>	<p>– dokonuje analizy porównawczej systemów partyjnych w państwach demokratycznych; – wykazuje, że w państwach tego typu mogą istnieć systemy charakteryzujące się pozornym pluralizmem lub takie, w których partie nie mają realnego znaczenia.</p>	<p>– analizuje systemy partyjne w wybranych państwach demokratycznych (np. w Republice Francuskiej, Republice Federalnej Niemiec, Stanach Zjednoczonych Ameryki, Konfederacji Szwajcarskiej, Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Republice Włoskiej); – uzasadnia, który z wariantów systemu wielopartyjnego uznaje za najbardziej korzystny.</p>
3. Partie polityczne w Polsce (tu też: Marketing polityczny)	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>progi wyborcze, elektorat, kampania pozytywna i negatywna;</i> – przedstawia cechy konstytutywne partii politycznych;</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>system rozbitcia partyjnego, marketing polityczny, hasła populistyczne;</i> – wymienia partie polityczne, które w ostatnich wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej</p>	<p>– wyjaśnia związki między partiami politycznymi a społeczeństwem; – charakteryzuje partie polityczne działające współcześnie w Rzeczypospolitej Polskiej z punktu widzenia ideologii np.</p>	<p>– wyjaśnia cele i przedstawia formy marketingu politycznego; – rozważa na wybranych przykładach zjawisko kryzysu partii politycznych i trafność kategorii <i>polityki bez ideologii;</i></p>	<p>– dokonuje krytycznej analizy materiałów z kampanii wyborczych (np. spoty, memy, ulotki i hasła wyborcze); – ocenia stosowane przez partie polityczne metody rywalizacji o elektorat w odniesieniu do standardów demokracji.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia partie obecne na polskiej scenie politycznej. 	<p>Polskiej przekroczyły próg niezbędny do uzyskania dotacji budżetowej, i nazwiska ich liderów;</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia podstawowe założenia programowe tych ugrupowań. 	<p>poprzez zastosowanie tzw. kompasu politycznego;</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawia sposób finansowania partii w RP. 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje etapy rozwoju systemu partyjnego w RP. 	
4. Ordynacje wyborcze	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: <i>ordynacja wyborcza, kodeks wyborczy, system większościowy, proporcjonalny i mieszany</i>; – wymienia funkcje wyborów. 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: metoda Hare'a-Niemeyera, D. Hondta, Sainte-Lague; – wyjaśnia, jak przeprowadzane są powszechne i bezpośrednie wybory organów władzy publicznej w Rzeczypospolitej Polskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> – na przykładzie wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej porównuje ordynację proporcjonalną i większośćową; – wyjaśnia skutki stosowania progów wyborczych dla reprezentatywności wyborców; – analizuje przejawy naruszania uczciwości procedur wyborczych. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje potencjalne wady i zalety każdego z tych systemów wyborczych; – przedstawia – z wykorzystaniem wyników badań opinii publicznej – formy i poziom niekonwencjonalnej partycypacji politycznej (np. zgromadzenia i petycje) w Rzeczypospolitej Polskiej; – analizuje – z wykorzystaniem danych o frekwencji wyborczej – problem absencji wyborczej; – wyjaśnia przyczyny tego zjawiska. 	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje zjawisko populizmu obecne we współczesnej polityce i jego konsekwencje; – rozważa, czy korzystanie z praw i wolności politycznych z nią związanych jest konieczne dla właściwego funkcjonowania demokracji; – wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na zmianę preferencji politycznych wyborców w Rzeczypospolitej Polskiej.

5. Czy powinno zmienić się metodę wybierania posłów do sejmu? – dyskusja	– wyjaśnia pojęcie: <i>jednomandatowe okręgi wyborcze (JOW-y)</i> .	– przedstawia opinie dotyczące słuszności zmiany metody wybierania posłów do sejmu zawarte w zamieszczonych źródłach.	– porównuje obie opinie dotyczące jednomandatowych okręgów wyborczych oraz wskazuje zalety i wady takiego działania.	– przedstawia własne stanowisko wobec problemu zmiany metody wybierania posłów do sejmu; – ocenia i popiera własne stanowisko odpowiednimi argumentami.	– formułuje i uzasadnia własne stanowisko i broni go na forum.
6. Rywalizacja o władzę – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
7. Rywalizacja o władzę – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
X. Państwo					
1. Mechanizmy sprawowania władzy	– wyjaśnia pojęcia: <i>władza, prawnomocność władzy, władza ludu, reżim polityczny, totalitaryzm, reżim autorytarny, junta, dyktatura jednostki, makiawelizm</i> .	– wyjaśnia pojęcia: <i>pośrednia forma sprawowania władzy, mechanizm społeczeństwa obywatelskiego</i> .	– przedstawia niedemokratyczne mechanizmy sprawowania władzy; – wyjaśnia na podstawie tekstu Ryszarda Kapuścińskiego, jaki był stosunek cesarza do patologii władzy.	– charakteryzuje demokratyczne mechanizmy sprawowania władzy; – analizuje mechanizmy sprawowania władzy przedstawione przez Niccolò Machiavellego i Ryszarda Kapuścińskiego.	– analizuje mechanizmy sprawowania władzy na podstawie literatury (np. fragmentów tekstu <i>Książę</i> Niccolò Machiavellego lub fragmentów tekstu <i>Cesarz</i> Ryszarda Kapuścińskiego); – porównuje mechanizmy sprawowania władzy w państwach demokratycznych i niedemokratycznych.

<p>2. Głowa państwa we współczesnym świecie</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>głowa państwa, elekcja, prerogatywy, kontrasygnata, inicjatywa ustawodawcza, desygnowanie premiera, egzekutywa zamknięta, egzekutywa otwarta.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>elekcja powszechna, elekcja pośrednia, prawo weta ustawodawczego, skrócenia kadencji parlamentu;</i> – wyjaśnia rolę głowy państwa we współczesnych państwach demokratycznych; – omawia różnice między egzektywą otwartą a zamkniętą.</p>	<p>– przedstawia, odwołując się do przykładów, typologie współczesnych monarchii ze względu na pozycję głowy państwa (absolutna, konstytucyjna, parlamentarna); – wyjaśnia, na czym polegają relacje między rządem a głową państwa w poszczególnych systemach politycznych.</p>	<p>– charakteryzuje uprawnienia głowy państwa w wybranym państwie; – odróżnia prerogatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej od innych jego uprawnień; – analizuje normy dotyczące sukcesji.</p>	<p>– analizuje sposób wyboru i charakteryzuje formę (jednoosobowa lub kolegialna) głowy państwa we współczesnych republikach; – uzasadnia, z czego wynikają różnice w pozycji głowy państwa.</p>
<p>3. Ustrój polityczny Stanów Zjednoczonych</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>system prezydencki, państwo federacyjne, prezydent, wiceprezydent, Kongres, Izba Reprezentantów, Senat.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>procedura impeachmentu, Sąd Najwyższy, sądy szczególne, sądy federalne, poprawka do konstytucji;</i> – omawia pozycję prezydenta w systemie politycznym Stanów Zjednoczonych.</p>	<p>– charakteryzuje przedmiot i zakres odpowiedzialności konstytucyjnej; – przedstawia procedury egzekwowania odpowiedzialności konstytucyjnej w Rzeczypospolitej Polskiej i Stanach Zjednoczonych Ameryki; – wykazuje, że elementy systemu semi-prezydenckiego/parlamentarno-prezy-</p>	<p>– charakteryzuje systemy ze szczególną rolą prezydenta – klasyczny prezydencki (na przykładzie Stanów Zjednoczonych Ameryki) i semiprezydencki/parlamentarno-prezydencki (na przykładzie Republiki Francuskiej); – charakteryzuje system wyborczy w Stanach Zjednoczonych.</p>	<p>– na podstawie XIV poprawki do Konstytucji USA analizuje obowiązującą w tym państwie zasadę nadawania obywatelstwa USA z mocy prawa; – uzasadnia swoją odpowiedź w ww. kwestii.</p>

			denckiego obowiązują w Rzeczypospolitej Polskiej.		
4. System półprezydencki we Francji i w Rosji	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>system półprezydencki, system parlamentarno-prezydencki, Rada Gabinetowa, Zgromadzenie Narodowe, Senat, Najwyższa Rada Sądownicza, Rada Konstytucyjna, system superprezydencki, Zgromadzenie Federalne, Duma Państwowa, Rada Federacji, Sąd Konstytucyjny Federacji Rosyjskiej, Sąd Najwyższy Federacji Rosyjskiej, Naczelny Sąd Arbitrażowy Federacji Rosyjskiej.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>zasada incompatibilis, kohabitacja, demokracja</i>; – wyjaśnia mechanizmy wyłaniania rządu i jego odpowiedzialności politycznej na przykładzie Republiki Federalnej Niemiec i Federacji Rosyjskiej; – porównuje te mechanizmy z obowiązującymi w Rzeczypospolitej Polskiej.</p>	<p>– charakteryzuje systemy polityczne z zachwianym podziałem władzy – parlamentarno-komite- towo/rządy konwentu (na przykładzie Konfederacji Szwajcarii) i superprezydencki (na przykładzie Federacji Rosyjskiej); – przedstawia instytucjonalne warunki funkcjonowania demokracji w takich systemach; – porównuje uprawnienia prezydentów Francji i Rosji.</p>	<p>– charakteryzuje systemy ze szczególną rolą prezydenta – klasyczny prezydencki (na przykładzie Stanów Zjednoczonych Ameryki) i semiprezydencki/parlamentarno-prezydencki (na przykładzie Republiki Francuskiej); – charakteryzuje typy relacji między rządem a głową państwa na przykładzie Republiki Francuskiej (w tym sytuację koabitacji) oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.</p>	<p>– analizuje mechanizmy tworzenia koalicji gabinetowych na przykładzie Republiki Francuskiej i Republiki Federalnej Niemiec; – porównuje sytuację rządów mniejszościowych i większościowych ze względu na ich stabilność i możliwość działania; – porównuje i ocenia uprawnienia władzy ustawodawczej we Francji i w Rosji.</p>
5. Ustrój polityczny Wielkiej Brytanii i Niemiec	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>polityczna odpowiedzial-</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>kontrasygnata, okres peł-</i></p>	<p>– wyjaśnia, jaką rolę zycję w angielskim aparacie władzy zajmuje monarcha;</p>	<p>– wyjaśnia mechanizmy wyłaniania rządu i jego odpowiedzialności</p>	<p>– analizuje systemy polityczne oparte na współpracy legislacyjnej i egzekutywy –</p>

	<p><i>ność, odpowiedzialność konstytucyjna, system kanclerski, monarchia dziedziczna, Izba Gmin, Izba Lordów, kanclerz, Sąd Najwyższy Zjednoczonego Królestwa, Trybunał Federalny, Federalny Trybunał Konstytucyjny.</i></p>	<p><i>nomocnictw, speaker, whipowie, rząd związkowy, Bundestag, Bundesrat, Federalny Trybunał Administracyjny, Federalny Sąd Pracy;</i> – charakteryzuje uprawnienia kanclerza i parlamentu angielskiego.</p>	<p>– przedstawia mechanizmy tworzenia koalicji gabinetowej na przykładzie Republiki Francuskiej i Republiki Federalnej Niemiec; – porównuje sytuację rządów mniejszościowych i większościowych ze względu na ich stabilność i możliwość działania.</p>	<p>działności politycznej na przykładzie Republiki Federalnej Niemiec; – porównuje te mechanizmy z obowiązującymi w RP; – charakteryzuje typy relacji między rządem a głową państwa na przykładzie Republiki Francuskiej (w tym sytuacji koabitacji) oraz Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.</p>	<p>parlamentarno-gabinetowy (na przykładzie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej) i kanclerski (na przykładzie Republiki Federalnej Niemiec); – uzasadnia, że elementy tych systemów obowiązują w RP.</p>
<p>6. Ustrój polityczny Włoch i Szwajcarii</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>system parlamentarno-gabinetowy, prezydent, Izba Deputowanych, Senat, Najwyższa Rada Sądownictwa, Sąd Kasacyjny, Sąd Konstytucyjny, Rada Związkowa, Zgromadzenie Związkowe, Rada Narodowa.</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>pragmatyzm, system parlamentarno-komitetowy (konwentu), Rada Kantonów, Sąd Federalny;</i> – wymienia cechy systemu parlamentarno-gabinetowego i parlamentarno-komitetowego.</p>	<p>– przedstawia uprawnienia prezydenta Włoch; – omawia instytucjonalne warunki funkcji demokracji w systemie parlamentarno-komitetowym.</p>	<p>– uzasadnia związek struktury parlamentu Szwajcarii z federalnym charakterem państwa; – charakteryzuje system polityczny z zachwianym podziałem władzy – parlamentarno-komitetowy (rządy konwentu na przykładzie Konfederacji Szwajcarii).</p>	<p>– analizuje zasady funkcjonowania władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej we Włoszech i Szwajcarii.</p>

<p>7. Dezintegracja państw złożonych w Europie</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>integracja, dezintegracja, Wspólnota Niepodległych Państw, aksamitny rozwód</i>.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>Jesień Narodów, traktat białowieski, aksamitna rewolucja</i>; – przedstawia proces dezintegracji ZSRR.</p>	<p>– wyjaśnia wpływ Jesieni Narodów na dezintegrację państw złożonych bloku socjalistycznego; – omawia procesy integracyjne i dezintegracyjne zachodzące w Europie na przestrzeni wieków.</p>	<p>– porównuje procesy dezintegracji ZSRR, Czechosłowacji i Jugosławii; – uzasadnia, dlaczego wydarzenia w Czechosłowacji określa się mianem „aksamitnej rewolucji” albo „aksamitnego rozwołu”.</p>	<p>– analizuje przykłady procesów dezintegracji państw złożonych w Europie na przykładzie ZSRR, Czechosłowacji i Jugosławii.</p>
<p>8. Władza regionalna w państwach federalnych i unitarnych</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>państwo unitarne zdecentralizowane, region, departament, gmina, prowincje, wspólnoty kantonu</i>.</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>wspólnoty autonomiczne, muni-cypia gminy</i>; – wymienia cztery modele systemów ustrojowych gmin w Niemczech: północnoniemiecki, południowoniemiecki, magistracki i burmistrzowski.</p>	<p>– przedstawia kompetencje i uzasadnia znaczenie organów władzy regionalnej w państwach federalnych i unitarnych na przykładzie republiki Francuskiej, Królestwa Hiszpanii, Republiki Federalnej Niemiec i Konfederacji Szwajcarskiej; – porównuje mocne i słabe strony państwa unitarnego i złożonego.</p>	<p>– na podstawie tekstu źródłowego (Konstytucji Konfederacji Szwajcarskiej) rozstrzyga, czy w Szwajcarii wszystkie gminy mają zapewniony taki sam zakres autonomii oraz uzasadnia swoją odpowiedź.</p>	<p>– porównuje kompetencje i znaczenie organów władzy regionalnej w państwach federalnych i unitarnych.</p>
<p>9. Reżimy demokratyczne i hybrydowe w państwach pozaeuropejskich</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>reżim demokratyczny, reżim hybrydowy, republika prezy-</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>Wielonarodowe Zgromadzenie Ustawodawcze, Izba Deputo-</i></p>	<p>– przedstawia niezachodni reżim demokratyczny lub hybrydowy (np. funkcjonujący w Wielonarodowym Zgromadzeniu Ustawodawczym w Boliwii, Indiach, RPA i Singapurze);</p>	<p>– wskazuje różnice w zasadach funkcjonowania władzy sędziowskiej w Boliwii, Indiach, RPA i Singapurze;</p>	<p>– dokonuje analizy porównawczej zasad funkcjonowania władzy ustawodawczej w Boliwii, Indiach, RPA i Singapurze;</p>

	<p><i>dencka, parlamentarna, republika związkowa, system quasi-federalny, federalna demokracja parlamentarna, doktryna apartheidu, Partia Akcji Ludowej, gabinet.</i></p>	<p><i>wanych, Izba Senatorów, Sąd Najwyższy, sądy departamentalne, sądy orzekające, Izba Ludowa, Izba Stanów, sądy okręgowe, sądy stanowe, Sąd Najwyższy, Zgromadzenie Narodowe, Krajowa Rada Prowincji, sądy rejonowe, sądy wyższe, Najwyższy Sąd Apelacyjny, Trybunał Konstytucyjny, jednoizbowy parlament, Prezydencka Rada Praw Mniejszości, sądownictwo powszechne.</i></p>	<p>dowym Państwie Boliwii, Republice Indii, Republice Południowej Afryki i Republice Singapuru).</p>	<p>– rozstrzyga, czy Boliwii, RPA i Singapur to reżim demokratyczny, czy hybrydowy i uzasadnia swoją odpowiedź.</p>	<p>– dokonuje analizy porównawczej zasad funkcjonowania władzy wykonawczej w Boliwii, Indiach, RPA i Singapurze.</p>
<p>10. Reżimy niedemokratyczne we współczesnym świecie</p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>elekcyjna monarchia absolutna, republika superprezydencka, państwo socjalistyczne, Komunistyczna Partia Chin, republika socjali-</i></p>	<p>– wyjaśnia pojęcia: <i>Rada Koronna, Rada Konsultacyjna, Rada Ministrów, Zgromadzenie Narodowe, Izba Reprezentantów, Rada Republiki, Ogólnochińskie Zgro-</i></p>	<p>– przedstawia niezachodni reżim niedemokratyczny (np. funkcjonujący w Arabii Saudyjskiej, na Białorusi, w Chinach Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej i Turkmenistanie);</p>	<p>– porównuje pozycję głowy państwa w reżimach niedemokratycznych; – porównuje pozycję władzy ustawodawczej w reżimach niedemokratycznych.</p>	<p>– ocenia poziom przestrzegania praw człowieka w reżimach niedemokratycznych; – analizuje, czy warto rezygnować z wolności przekonań, prasy, dostępu do internetu w zamian</p>

	<i>styczna, reżim totalitarny, ideologia dżucze, Partia Pracy Korei, autorytarna republika superprezydencka, Demokratyczna Partia Turkmenistanu.</i>	<i>madzenie Przedstawicieli Ludowych (OZPL), Stały Komitet OZPL, Rada Państwa (rząd), Najwyższe Zgromadzenie Ludowe, Przewodniczący Prezydium, Komisja Spraw Państwowych.</i>	– charakteryzuje reżim niedemokratyczny funkcjonujący w Europie.		za bezpieczeństwo socjalne gwarantowane przez państwo.
11. Relacje państwo – Kościół we współczesnym świecie	– wyjaśnia pojęcia: <i>państwo neutralne światopoglądowo, laicyzacja państwa, kraje neutralne światopoglądowo, państwa radykalnie świeckie, państwo umiarkowanie świeckie, państwo wyznaniowe.</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>państwo teokratyczne, prawo szariatu, Ajatollah, państwo ateistyczne;</i> – omawia różne rozwiązania dotyczące regulacji stosunków państwo – Kościół.	– przedstawia funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej Kościoły i inne związki wyznaniowe; – wyjaśnia różnicę w podejściu do Kościoła i związków wyznaniowych w państwie radykalnie świeckim i umiarkowanie świeckim; – charakteryzuje źródła finansowania Kościołów w Europie.	– przedstawia modele relacji państwo – Kościół i stosunki Rzeczypospolitej Polskiej z Kościołem katolickim (na podstawie przepisów konkordatu) oraz wybranym związkiem wyznaniowym (na podstawie ustawy); – uzasadnia, czy można zakazywać ludziom budowy świątyń i noszenia ich symboli religijnych.	– analizuje, która regulacja stosunków państwo – Kościół jest najbardziej niesprawiedliwa z punktu widzenia praw jednostki do wolności wyznania i uzasadnia swoje stanowisko; – ocenia na podstawie różnych źródeł informacji stopień wolności religijnej na świecie.
12. Relacje państwo – Kościół w Polsce	– wyjaśnia pojęcia: <i>konkordat, związek wyznaniowy.</i>	– wyjaśnia pojęcia: <i>neutralny światopogląd;</i> – przedstawia model relacji państwo	– przedstawia funkcjonujące w Rzeczypospolitej Polskiej Kościoły i inne związki wyznaniowe;	– przedstawia modele relacji państwo – Kościół i stosunki Rzeczypospolitej Pol-	– ocenia na podstawie różnych źródeł informacji stopień wolności religijnej w Rzeczypospolitej Polskiej.

		– Kościół w Rzeczypospolitej Polskiej.	– charakteryzuje źródła finansowania Kościoła w Rzeczypospolitej Polskiej.	skiej z Kościołem katolickim (na podstawie przepisów konkordatu) oraz wybranym związkiem wyznaniowym (na podstawie ustawy).	
13. Oceń warunki studiowania w Polsce ze względu na panujący w kraju reżim polityczny – dyskusja	– wyjaśnia pojęcie: <i>reżim polityczny</i> .	– przedstawia opinie dotyczące słuszności studiowania w Polsce ze względu na panujący w kraju reżim polityczny, zawarte w zamieszczonych źródłach.	– porównuje obie opinie dotyczące słuszności studiowania w Polsce ze względu na panujący w kraju reżim polityczny oraz wskazuje zawarte tam zalety i wady takiego działania.	– przedstawia własne stanowisko wobec problemu słuszności studiowania w Polsce ze względu na panujący w kraju reżim polityczny; – ocenia i popiera własne stanowisko odpowiednimi argumentami.	– formułuje i uzasadnia własne stanowisko oraz broni go na forum.
14. Państwo – lekcja powtórzeniowa	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.
15. Państwo – lekcja sprawdzająca	jw.	jw.	jw.	jw.	jw.